

Förbundets mötesordning.

Begära ordet.

Talare begär ordet genom att räkka upp sitt personliga röstkort. Ordföranden noterar den anmälda talaren på talarlistan. Personer som yttrar sig för första gången i en debatt ges företräde framför personer som redan talat.

Replik.

När någon blir misstolkad eller personligt angripen i en debatt kan denne begära replik. Replik avbryter talarlistan och får därför inte vara annat än ett kort svar från den angripna. Ordföranden beslutar om replik beviljas. Efter replik kan ordföranden bevilja kontrareplik, enligt samma princip som för replik. I en replik får du inte komma med nya åsikter eller yrkanden, bara förtydliga det du redan sagt.

Ordningsfråga.

Om du har en åsikt kring själva mötet begär du ordet genom att hålla upp ditt röstkort och säga "ordningsfråga". Ordningsfrågor rör formerna för mötet, exempelvis behov av paus för överläggningar, åsikter om motions-, propositionsordningen eller streck i debatten. Ordningsfrågor bryter talarlistan. Som regel kräver inte ordningsfråga skriftligt yrkande, om inte ordföranden begär det.

Sakupplysning.

Om du uppmärksammar att faktafel förekommer i debatten kan du begära ordet på samma vis som ordningsfråga för att ge fakta. En sakupplysning består enbart av fakta, inte argument.

Streck i debatten.

Streck i debatten kan föreslås av medlemmar eller ordföranden. Årsmötet beslutar om streck i debatten ska sättas, efter fråga från ordföranden. Då streck i debatten sätts, sätter de som önskar tala upp sig på talarlistan. När strecket är satt kan ingen ytterligare sätta upp sig på talarlistan. Innan debatten går vidare redovisar ordföranden de yrkanden (förslag till beslut) som har inkommit. Yrkanden får inte göras efter att streck i debatten har satts.

Röstning.

Mötet röstar genom acklamation eller votering. **Acklamation** innebär att de som är för ett förslag ropar "Ja" och de som är emot förslaget är tysta. **Votering** är en öppen röstning där medlemmarna till exempel sträcker upp en hand eller lapp per röst.

Om en medlem inte delar ordförandens uppfattning om vilket förslag som vunnit, kan denne begära denna **votering** (handuppräckning) eller **sluten votering** (inlämning av röstsedel). Begärs votering ska sådan alltid ske.

Beslut.

När det är dags att gå till beslut föreslår mötesordföranden hur röstningen ska gå till. Om det finns två förslag ställs de mot varandra. Finns flera förslag ska förbundsstyrelsens förslag alltid vara huvudförslag. Det betyder att övriga förslag först ställs mot varandra innan det förslag som har flest röst ställs mot huvudförslaget.

Reservation.

Röstberättigade som anser att ett beslut är felaktigt kan reservera sig mot beslutet. En reservation betyder inte att en argumentation förs in i protokollet utan att en markering mot beslutet.

Sluten omröstning vid personval.

Om det vid personval finns fler kandidater än platser kan årsmötet eller ordföranden besluta att en sluten omröstning skall tillämpas. Ombuden röstar med röstsedel som är blank. Röstsedel ska innehålla högst det antal namn som valet avser. Röstetalen för varje kandidat protokollförs.

Röstlängd.

De som är röstberättigade och som anmält sig till årsmötet finns med i röstlängden. Närvarande prickas av i röstlängden innan årsmötet börjar som sedan fastställs i en egen punkt under mötet. Om röstlängden behöver justeras under mötet väcker du detta som en ordningsfråga.

Rösträtt.

Rösträtt har ordinarie medlemmar som finns med på den av årsmötet fastställda röstlängden. Ombud måste ha med sig undertecknad fullmakt för att vara röstberättigad. (Det är inte tillåtet att överlåta rösträtten till någon annan.)

Talerätt.

- Medlemmar, ledamöter, generalsekreterare och årsmötets ordförande har yttrande- och förslagsrätt.
- Revisorerna har yttrande- och förslagsrätt i frågor som rör deras granskning.
- Valberedningen i frågor om personval.
- Motionärer har yttranderätt vid behandling av motion.
- Stabsanställd eller sakkunnig med uppdrag av förbundsstyrelsen har yttranderätt.
- Övrig person kan få yttra sig efter beslut av årsmötet.